

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-01	BBB	Bladzijde 5 Capaciteit zorg toegankelijk en beschikbaar	Om hoeveel te gaat deze extra capaciteit?	Het gaat in totaal om 0,75 fte extra ten opzichte van de reeds beschikbare formatie voor dit onderwerp.
2025-02	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 5 Hoofdstuk 1 Midterm	In 2023 is het Zeeuws Toekomstbeeld Fiets vastgesteld. Waarom is er blijkbaar nog zo weinig van uitgevoerd? Wat is de stand van zaken nu? Mogen/kunnen we als PS een tijdpad verwachten hoe die uitwerking daadwerkelijk gaat plaatsvinden?	Het Zeeuws Toekomstbeeld Fiets is in 2023 door 18 partijen vastgesteld, waarbij in de intentieovereenkomst tussen deze partijen is opgenomen dat dit geen financiële consequenties had. Binnen de huidige budgetten van de Provincie Zeeland is de ruimte beperkt om hieraan invulling te geven. Desondanks wordt getracht uitvoering aan het Zeeuws Toekomstbeleid Fiets door: 1) De uitwerking van twee snelfietsroutes: Terneuzen-Sluis en Heinkenszand-Goes. Voor de eerste wordt verwacht dat bij de najaarsnota een voorstel kan worden gedaan. De tweede is voor het grootste deel afhankelijk van investeringen van de wegbeheerders van deze (fiets)infrastructuur, waarbij de Provincie ondersteunend kan zijn om het laatste gat in de financiering dicht te lopen en waarbij mede door ons actief wordt gezocht naar subsidies. Een eerdere subsidieaanvraag hiervoor bij het Rijk is helaas afgewezen. Daarmee is nog geen zekerheid te geven wanneer dit tot een voorstel leidt. 2) Voor de acties die buiten de infrastructurele aanpak vallen wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Wij verwachten u in het najaar daarover te kunnen informeren en een verzoek voor extra middelen daarvoor zal bij de voorjaarsnota 2026 moeten worden afgewogen. Binnen bestaande projecten wordt de aandacht voor de fiets continue meegenomen, zoals in de aanpak van mobiliteitshubs, in infrastructurenprojecten ter verbetering van de verkeersveiligheid en in de aanpak van het ROVZ.
2025-03	ChristenUnie	Bladzijde 5 Investeren leefbaarheid en zorg	Hoe ziet dit eruit en hoe maakt GS dit meetbaar?	GS maakt dit meetbaar via het onderzoek Leven in Zeeland die periodiek verschijnt.
2025-04	VVD	Bladzijde 5 Investeren in leefbaarheid en zorg. Als provincie... in de provincie te versterken	Hoe ziet GS haar rol bij het intensiveren van onze inspanningen om de zorgvoorzieningen in de provincie te versterken? Waar richten we ons op?	Momenteel wordt verkend waarop de focus van de inspanningen ligt. Samen met de maatschappelijke partners wordt dit verkend. In Q4 van 2025 wordt hierover een voorstel gedaan.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

			T.a.v. “het vrijmaken van capaciteit”, waar komt deze extra capaciteit vandaan? Ten koste waarvan gaat dit vrijmaken van capaciteit?	De capaciteit die extra wordt ingezet (0,75fte) komt uit de totale formatie die beschikbaar is gesteld in de voorjaarsnota 2025.
2025-05	SGP	Bladzijde 6 Afnemende concentraties van PFAS in de Westerschelde	Betekent dit dat het negatief visadvies aangepast c.q. opgeheven wordt voor de Westerschelde onder andere ten oosten van de lijn Vlissingen-Breskens ? Idem voor het eten van garnalen, vissen en schelpdieren uit de Westerschelde?	Wij hebben geen signalen dat dit advies van de GGD al kan worden aangepast. De concentraties PFAS in het water is weliswaar verminderd, maar dit betekent niet dat deze stoffen niet meer in het systeem aanwezig zijn, bijvoorbeeld in het slib.
2025-06	SGP	Bladzijde 6 Meer zoetwater voor de landbouw	Graag beknopte toelichting/omschrijving van de status van de projecten in Reimerswaal. Een schets van de werkzaamheden/acties van het Bestuurlijk Platform Zoet Water	Zie vraag 10 voor de toelichting/omschrijving van de status van de projecten in Reimerswaal. Er is een landelijk Bestuurlijk Platform Zoet Water (geen Zeeuws). In Zeeland is er wel een Bestuurlijk Overleg Zoet Water dat tot doel heeft de afstemming tussen Zeeuwse overheden en sectoren omtrent zoet water te intensiveren. Zoet water is een belangrijk beleidsthema en het is bestuurlijk wenselijk geacht een apart overleg daarvoor in te stellen om de betrokkenheid van alle relevante Zeeuwse partijen daarbij te borgen.
2025-07	SGP	Bladzijde 6 Intentieovereenkomst Oesterkweek	Mooi dat deze overeenkomst 2023-2027 met inzet van de provincie is gemaakt. Wat is de status van de actiepunten onder andere perspectieven van oesterkwekers in de Grevelingen in relatie tot zuurstofloosheid en de zorgvolle kwaliteit van het Oosterscheldewater.	De oesterproductie op de Grevelingen is vrijwel geheel weggefallen als gevolg van de slechte waterkwaliteit. Over tegemoetkoming van de oesterkwekers wordt gesproken met het ministerie LNVN. Verlaging of tijdelijke opschorting van de huur vormt daarbij een optie. Naar de oorzaken van de sterfte die in 2024 is opgestreden onder met name mosselen en kreeften in de Oosterschelde is in 2025 een vierjarig onderzoek gestart. Zodra hiervan tussenresultaten bekend zijn zullen die worden gedeeld.
2025-08	ChristenUnie	Bladzijde 6 Versneld natuurherstel	Betekent dit dat we niet blijven wachten op beleid uit Den Haag maar als Zeeland echt vaart maken met natuurherstel en stikstof?	We wachten niet. Het crisisteam Natuurherstel en Stikstof kijkt samen met een groep van inhoudelijke experts welke maatregelen we extra kunnen nemen dan wel kunnen versnellen, met de huidige beschikbare middelen. Naast de al in uitvoering zijnde of geplande natuurherstel, natuur, en koplopersmaatregelen. Daarnaast onderzoeken we ook of er alternatieve financieringsbronnen zijn en stellen eventueel mogelijke nieuwe maatregelen voor. Daarmee wachten we niet op Den Haag, maar doen we wat we kunnen totdat er meer duidelijkheid is uit Den Haag. Tegelijk zijn we voor sommige maatregelen, of het juridisch kader, afhankelijk van Den Haag en zullen we daar wel op moeten wachten.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-09	ChristenUnie	Bladzijde 6 Duurzame visserij	Wat is er inmiddels gedaan en wat is er bereikt voor de visserij die gebruik maakt van de voordelta? Heeft dit geleid tot perspectief voor deze groep? Hoe kan er separaat aandacht gegeven worden aan de Ensisvisserij?	De noodzakelijke geachte, aanvullende natuurcompensatie als gevolg van de aanleg van de Tweede Maasvlakte, vormt nog altijd onderwerp van gesprek tussen visserij- en natuurorganisaties en het ministerie LVVN. Verschillende voorstellen hierover hebben niet tot overeenstemming geleid. De Staatssecretaris heeft een laatste overlegronde afgekondigd waarbij alsnog geprobeerd wordt (voor het zomerreces) consensus te bereiken. Op periodieke basis spreken wij hierover met het ministerie. Onze inzet hierbij is onveranderd: de visserijsector heeft hier part noch deel aan en dient niet het kind van de rekening te worden. Op de belangen van de 2 Zeeuwse ensisvisserij hebben wij het ministerie herhaaldelijk gewezen. Zij spreken zowel via hun belangenvertegenwoordiger (Nederlandse Visserijbond) als rechtstreeks met het ministerie LVVN.
2025-10	BBB	Bladzijde 6 Midterm, waterbeheer	Welke projecten in Reimerswaal worden hiermee bedoeld? Wat wordt hier concreet uitgevoerd?	Binnen het gebied Reimerswaal onderzoekt Provincie Zeeland de mogelijkheid om zoetwateraanvoer te realiseren vanuit het Bathse Spuikanaal naar Zuid-Beveland-Oost t.b.v. zowel fruitteelt, akkerbouw, als veeteelt. Door toenemende droogte en verzilting staat de beschikbaarheid van zoet water al langere tijd onder druk. Dit onderzoeken doen wij niet alleen. Wij zijn hierin vooral aanjager. Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, ZLTO, gemeente Reimerswaal, de Zeeuwse Milieufederatie het Ministerie LVVN en het Ministerie I&W werken hiertoe nauw samen. De mogelijkheid van zoetwatertoevoer heeft enkel kans van slagen door in samenhang te kijken naar verschillende onderzoeksvragen en opgaven in het gebied. Vragen als: 'Is het echt technisch mogelijk dit te doen en wat kost dit?', 'Welke financieringsmogelijkheden zijn er en hoe verdelen we dit?', 'Is er voldoende draagvlak in de streek en onder welke voorwaarden?', 'Hoe kunnen we groenblauwe dooradering betrekken? Deze vragen worden onderzocht. Dan kan worden bepaald of dit als uitvoeringsproject echt haalbaar is. Er zal nadrukkelijk ook worden gekeken naar quick wins die we nu in de streek kunnen realiseren. Het waterschap zal hiervoor voorstellen doen. Er zijn een aantal deelprojecten die vallen onder het project zoetwateraanvoer Reimerswaal. Daarbij kunt u denken aan specifieke aandacht voor Groen-Blauwe Dooradering, KRW, Draagvlak bij ondernemers peilen, e.d.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-11	BBB	Bladzijde 8 Prioritaire dossiers, natuurherstel en stikstof (derde alinea)	“Daarnaast wordt naar nieuwe maatregelen gezocht die eerder niet in beeld waren.” Aan wat voor soort maatregelen moeten ze dan denken? Graag concrete voorbeelden.	Deze maatregelen zijn nog niet in GS besproken, en kunnen gevoelig liggen. Daarom is het nu nog niet mogelijk concrete voorbeelden te noemen. Zodra GS met voorstellen komen, wordt dit met PS besproken.
2025-12	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 8 Hoofdstuk 2 Natuurherstel en Stikstof	Natuurherstel en stikstof zijn door GS als prioritair project aangemerkt, met het doel om vergunningen te blijven verlenen voor onder andere woningbouw. Hoe wordt gezorgd dat de vrijgekomen stikstofruimte ook daadwerkelijk voor woningen wordt gebruikt en niet voor bijv. recreatiebouw? Is er een prioriteringskader?	Het is niet mogelijk om te prioriteren binnen het kader van vergunningverlening, de natuurwetgeving kent een dergelijk kader niet.
2025-13	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 8 Hoofdstuk 2 Natuurherstel en Stikstof	Er zijn 3 prioritaire dossiers. Waarom wordt er voor het dossier Natuurherstel en Stikstof geen extra budget vrijgemaakt (zeker gezien de urgentie van het probleem), en voor Zeeland 2050 en organisatieontwikkeling wel?	Begin dit jaar zijn we gestart, met middelen beschikbaar voor maatregelen in het landelijk gebied, het programma Natuur, de koplopersmaatregelen (NPLG) en het structurele budget dat voor uitvoering beschikbaar is. Voor uitvoering van deze maatregelen zijn daarmee tientallen miljoenen euro's beschikbaar in de komende jaren. In de tussentijd is het crisisteam bezig om maatregelen in beeld te brengen, die aanvullend zouden kunnen helpen bij een dalende stikstoftrend. Indien noodzakelijk zal in de NJC een verzoek worden gedaan voor extra financiële middelen, en zal er ook bij het Rijk om aanvullende middelen worden gevraagd Overigens zit in de voorjaarsnota ook (extra) budget voor natuurherstel door de 1,5 miljoen voor de realisatie van het broedeiland de Katse Plaat.
2025-14	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 8 Hoofdstuk 2 Natuurherstel en Stikstof	Hoe worden de maatregelen voor natuurherstel en stikstofreductie gemonitord en geëvalueerd?	Jaarlijks leveren provincies voortgangsrapportages natuur op. Deze geven zicht op de langjarige ontwikkelingen in de natuur. Aanvullend is voor koplopersmaatregelen en voor programma natuur een monitoringsverplichting aan het Rijk. Deze zijn pas in 2025 voor het eerst gedaan en geven op dit moment alleen gegevens over de uitvoering van maatregelen, en nog niet over het effect.
2025-15	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 8 Hoofdstuk 2 Natuurherstel en Stikstof	Welke specifieke projecten worden gefinancierd onder het stikstofreductieprogramma?	Op dit moment worden de koplopersmaatregelen uit het concept gebiedsprogramma (voormalig NPLG) gefinancierd. Er zijn nog geen aanvullende reductiemaatregelen.
2025-16	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 8 Hoofdstuk 2	Wat heeft GS recentelijk nog gedaan om het Rijk (lees kabinet) te overtuigen zelf ook harder in te zetten op haar aandeel in de	Ambtelijk en Bestuurlijk wordt via de IPO lijn de IPO inzet richting het kabinet beïnvloed. Hierbij wordt continu de aandacht gevestigd

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

		Natuurherstel en Stikstof	stikstofreductie voor Zeeland (vanuit Vlaanderen/ de zee)? Wat is het Rijk in deze van plan voor het komende jaar/de komende jaren? Prioriteit moet ons inziens toch liggen bij het herstel van die natuur/biodiversiteit ten behoeve van bijvoorbeeld vergunningen woningen.	op de specifieke eigenschappen van Zeeland: akkerbouw, zoet water, buitenland en scheepvaart. Ook via de IPO kopgroep natuurherstel en economie wordt getracht de Ministeriele commissie Economie en Natuurherstel te beïnvloeden. Tot nu toe heeft het Rijk de prioriteit bij de Peel en de Veluwe gelegd, en niet bij Zeeland. Tot aan de begrotingsbehandeling 2026 van het Kabinet zal deze inzet, ook via de lobby, voortgezet worden.
2025-17	VVD	Bladzijde 8 2.1 prioritair dossier Natuurherstel en stikstof	- Aan welk nieuwe maatregelen denkt GS? - Wordt de nieuwe natuurherstelverordening hier ook bij betrokken?	zie ook 2025-11 Nieuwe maatregelen zullen eerst in GS worden behandeld alvorens over te kunnen communiceren. De Natuurherstelverordening heeft raakvlakken met zowel programma natuur, gebiedsprogramma en stikstofaanpak. De NHV is echter op dit moment nog veel minder concreet wat betreft mogelijke maatregelen.
2025-18	SGP	Bladzijde 8 Natuurherstel en stikstof	Natuurherstel en stikstof is als prioritair project aangemerkt. Dit met als doel om vergunningen te blijven verlenen voor onder andere de woningbouw. Wat ons betreft moet daarbij ook echt focus zijn om stikstofruimte te creëren voor bedrijven die agv de Rendac uitspraak nu met terugwerkende kracht vergunningen aan moeten vragen voor projecten die intern gesaldeerd zijn (en nu feitelijk illegaal gebouwd zijn). Is inmiddels duidelijk om hoeveel gevallen dit gaat in Zeeland, en wat is de deadline om daarvoor stikstofruimte voor te hebben zodat die bedrijven niet langer illegaal bezig zijn (waar ze niets aan kunnen doen omdat voor dec 2024 intern salderen een legale manier van het verkrijgen van een bouwvergunning was).	Tot nu toe hebben wij als provincie zicht op 90 toestemmingen, zoals bestuurlijke rechtsoordelen, positieve weigeringen en gegeven adviezen aan de RUD en DCMR, die onder dit regime vallen. Daarnaast moeten andere overheden, zoals gemeenten, zelf inzichtelijk maken om hoeveel toestemmingen het gaat die door hen zijn verleend. Daar wordt aan gewerkt, maar is nu nog niet inzichtelijk. Wij verwachten dat het om honderden zaken gaat. De deadline ligt volgens de uitspraken van de Raad van State op 1 januari 2030.
2025-19	D66 Zeeland	Bladzijde 9	Wat gaat er nu precies met het geld gebeuren? Gaat er met dit geld meer mensen worden aangetrokken? Andere mensen? Gaan we onze medewerkers overladen met allerlei coaching gesprekken en trainingen?	De uitbreiding van het salarisbudget betreft hoofdzakelijk extra capaciteit binnen de teams die werken aan de prioritaire dossiers: Natuurherstel en Stikstof, Zeeland 2050 en Organisatieontwikkeling. Daarnaast zijn er enkele noodzakelijke versterkingen voorzien voor de grootschalige vervanging en renovatie van de provinciale infrastructuur en voor het thema Zorg. In totaal gaat het om een uitbreiding van 15 fte, naast het herschikken van bestaande inzet. De nieuwe functies richten zich veelal op projectmatig werken, ecologisch advies, vergunningverlening, monitoring en procesregie met het oog op intensivering van de samenwerking met het Rijk. De

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

				inzet van deze extra capaciteit gebeurt gefaseerd en loopt door tot uiterlijk 2028. Daarnaast wordt een deel van het werkbudget voor organisatieontwikkeling besteed aan coaching, begeleiding en training van medewerkers en teams. Dit doen we om onze wendbaarheid en uitvoeringskracht te vergroten, en om het ambtelijk vakmanschap verder te ontwikkelen. We zoeken hierin een goede balans tussen belasting en belastbaarheid van onze medewerkers. Het wordt ook besteed aan externe ondersteuning bij het realiseren van de gewenste organisatieontwikkeling en voor het ontwikkelen van ondersteunende middelen. Alles bij elkaar moet dit bijdragen aan het vergroten van het verandervermogen van de medewerkers en zorgen voor een toekomstbestendige en wendbare organisatie.
2025-20	VVD	Bladzijde 9 Prioritair Zeeland 2050	Waar zijn de middelen a € 450.000 voor bedoeld?	Dit bedrag wordt besteed aan inhuur, procesbegeleiding, het doen van onderzoeken, het organiseren van bijeenkomsten en publicaties en websites.
2025-21	VVD	Bladzijde 9 2.3. Prioritair dossier Organisatieontwikkeling	Citaat: "In het licht van bovenstaande vragen wij u de volgende uitbreiding van het salarisbudget, ten laste van de budgettaire ruimte". Voor welke afdelingen, functies en/of dossiers zal deze uitbreiding van toepassing zijn? Kunt u een totaaloverzicht opstellen?	De uitbreiding betreft hoofdzakelijk extra capaciteit binnen de teams die werken aan de prioritaire dossiers: Natuurherstel en Stikstof, Zeeland 2050 en Organisatieontwikkeling. Daarnaast zijn er enkele noodzakelijke versterkingen voorzien voor de grootschalige vervanging en renovatie van de provinciale infrastructuur en voor het thema Zorg. In totaal gaat het om een uitbreiding van 15 fte, naast het beschikbaar van bestaande inzet. De nieuwe functies richten zich veelal op projectmatig werken, ecologisch advies, vergunningverlening, monitoring en procesregie met het oog op intensivering van de samenwerking met het Rijk. De inzet van deze extra capaciteit gebeurt gefaseerd en loopt door tot uiterlijk 2028.
2025-22	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 9 Hoofdstuk 2 Zeeland 2050	Wat zijn de concrete stappen en tijdlijnen voor het Zeeland 2050 project?	Dit loopt via het OZO platform (overleg Zeeuwse overheden). Op 1 juli wordt een nieuwe versie van het Toekomstperspectief verwacht. Samen met het Rijk wordt een strategische agenda opgesteld voor Zeeland, deze is beoogd aan het einde van dit jaar.
2025-23	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 9 Hoofdstuk 2 Zeeland 2050	Hoe wordt de samenwerking met gemeenten en waterschap georganiseerd en gefinancierd?	Dit loopt via het OZO platform (overleg Zeeuwse overheden). Sommige kosten worden betaald uit de reguliere organisatiebudgetten van het OZO, maar het merendeel van de kosten worden betaald door het in de voorjaarsnota opgenomen werkbudget van €450.000.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-24	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 9 Hoofdstuk 2 Organisatieontwikkeling	Welke specifieke processen en systemen worden verbeterd onder het traject organisatieontwikkeling?	Hierbij wordt specifiek gekeken naar het effectiever organiseren van het werk. Een aantal projecten richt zich op optimale ondersteuning van onze medewerkers, bijvoorbeeld door het verbeteren van het besluitvormingsproces en het inkoopproces. Met behulp van Lean werken en klantreizen worden processen die kunnen worden geoptimaliseerd verbeterd. Dit is een continu proces. Met betrekking tot systemen kan bijvoorbeeld worden vermeld dat in 2025 een nieuw financieel en inkoopstelsel wordt aangeschaft, waarbij gebruikersvriendelijkheid en ontzorging van de gebruikers een nadrukkelijk aandachtspunt is.
2025-25	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 9 Hoofdstuk 2 Organisatieontwikkeling	Hoe wordt de effectiviteit van deze verbeteringen gemeten?	Organisatieontwikkeling vraagt een lange adem en niet alles hiervan is gemakkelijk meetbaar. Cultuurverandering is bijv. lastig meetbaar. Dit gezegd hebbend, meten we ons succes aan de effectiviteit, kwaliteit en snelheid van resultaten, meer werkplezier en gedrag in lijn met onze kernwaarden (verbindend, vindingrijk, uitvoeringsgericht).
2025-26	BBB	Bladzijde 9 Werkbudget Zeeland 2050, 450/m	Waar wordt dit bedrag aan besteed? Hoeveel fte is hier mee gemoeid? Gaat dit ook om reeds gemaakte kosten in 2025 of alleen toekomstige uitgaven?	Dit bedrag wordt besteed aan inhuur, procesbegeleiding, het doen van onderzoeken, het organiseren van bijeenkomsten en publicaties en websites. Voorlopig gaat het om 2025.
2025-27	BBB	Bladzijde 9 Uitbreiden organisatie	Om hoeveel fte gaat dit? Is hier ook de te verwachten toename aan kosten voor extra fractieondersteuning in meegenomen?	In totaal gaat het om een uitbreiding van 15 fte, naast het beschikbaar maken van bestaande taken. De inzet van deze extra capaciteit gebeurt gefaseerd en loopt door tot uiterlijk 2028. Deze uitbreiding is exclusief eventuele kosten voor extra fractieondersteuning.
2025-28	PvdD	Bladzijde 9 Zeeland 2050	Het project is bekend, maar het is een fors bedrag voor het organiseren van participatiebijeenkomsten binnen dit kalenderjaar. Of zijn hier andere kosten mee gemoeid? Zo ja, welke?	Dit bedrag wordt besteed aan inhuur, procesbegeleiding, het doen van onderzoeken, het organiseren van bijeenkomsten en publicaties en websites.
2025-29	PvdD	Bladzijde 10 Gebiedsgerichte aanpak	Eén van de vijf genoemde gebieden is het North Sea Port District, waar tevens programma NOVEX loopt en waar een 'Ruimtelijk arrangement' van toepassing is. Hoe verhoudt deze twee afzonderlijke trajecten zich tot elkaar terwijl ze over het zelfde gebied gaan?	De werkwijze is in beide trajecten (NOVEX en de gebiedsgerichte aanpak (ZIGA)) dezelfde – namelijk dat samen met het gebied in een integrale aanpak gebiedsprogramma's worden opgesteld, projecten aangevraagd, belangen afgewogen worden en alle bijhorende werkzaamheden. Verschil is dat NOVEX uitgaat van een ruimtelijke perspectief. Het North Sea Port District is als NOVEX-gebied aangewezen omdat er allerlei ambities zijn in het

				gebied (bijvoorbeeld de rol van NSPD in de energietransitie, circulaire transitie, onder druk staande leef kwaliteit etc.) die alle een aanzienlijke ruimtelijke claim hebben. Binnen de NOVEX aanpak wordt m.b.v. de ZIGA aanpak samen met de regio, het Nederlandse Rijk en de Vlaamse overheid integraal samengewerkt.
2025-30	BBB	Bladzijde 11 Katse plaat broedeiland	In de aanbesteding wordt gesproken over 4 miljoen ex. BTW, hier wordt 750/m gevraagd. Waaruit wordt het verschil voldaan? En is bij de kosten voor dit eiland ook rekening gehouden met de toename van faunaschade in het aangrenzende landbouwgebied? Worden deze te verwachten extra kosten ter zijne tijd ook begroot?	Er wordt in totaal € 1,5 miljoen gevraagd (2025 en 2026 750/m). Daarnaast is er in de specifieke uitkering ten behoeve van het Programma Natuur (SPUK 2, 2,5 miljoen gereserveerd. Het resterende bedrag proberen we te vinden in de samenwerking met RWS of dekken we uit reguliere budgetten. Er wordt vanuit gegaan dat in de vraagstelling bedoeld is schade aan gewassen op landbouwpercelen door vogels. Het broedeiland dat we aanleggen bestaat uit breuksteen- en schelpentoplaag. Ganzen maken van een dergelijk eiland geen gebruik, broeden of foerageren er niet. Het eiland is daarmee niet van invloed op het voorkomen van of aantallen ganzen in de aanliggende polder. Omdat er geen relatie is tussen de (vleesetende; denk aan visjes, garnalen, pieren, etc.) vogels waarvoor het eiland wordt gerealiseerd, en schade aan landbouwgewassen door plantenetende vogels, zijn er geen kosten begroot voor faunaschade in het aangrenzende landbouwgebied.
2025-31	BBB	Bladzijde 11 3.1 uitvoeringsorganisaties, grondbank	Hoe zorgt de grondbank dat de gronden die zij verpachten van goede kwaliteit blijven of worden? Ofwel hoe waarborgt de grondbank dat er op verpachte gronden “niet alleen gehaald, maar ook gebracht” wordt?	• Pachters dienen zich te houden aan het voorgeschreven teeltschema waarin voldoende afwisseling dient te zijn tussen intensieve rooigewassen en rustgewassen. Verschraling door monoteelt en ontstaan van bodemziekten wordt op deze wijze voorkomen. Per perceel vindt beoordeling en maatwerk plaats. • Ondanks dat de pachtperiode per jaar loopt, om vrij over de grond te kunnen beschikken, wordt, indien mogelijk, gestuurd op het inzaaien van een groenbemester na het hoofdgewas. • Percelen waar tekenen zijn van verminderde vruchtbaarheid kunnen verplicht worden beteeld met bijvoorbeeld gras voor weiland of voederwinning of voor graszaadteelt en bemest worden met organische mest of meerdere jaren achtereenvolgende jaren beteeld worden met luzerne. • Onder het toezicht en beheer van de Provincie is het mogelijk om aanpassingen te doen die de grondkwaliteit kunnen helpen verbeteren als vlakligging, kilveren en betere ontwatering door drainage.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

				Veldcontroles vinden door het jaar heen plaats. Op pachters die zich niet aan de afspraken houden, wordt actief op gehandhaafd en daar waar nodig worden maatregelen getroffen.
2025-32	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 12 Hoofdstuk 3.1.2 Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur	De tekst en de bijlage 1 geven geen inzicht in de grootste risico's voor beheerobjecten in Zeeland of de prioritering van het assetmanagement. Kan er een kort overzicht gemaakt worden van de belangrijkste prioriteiten op dit gebied?	Voor het Asset Management van de Provincie Zeeland liggen de prioriteiten voor 2025 en verder op: - Inspecties en onderzoek naar de toestand en risico's in het areaal. - De instandhouding van het bestaande (weg)areaal en de Renovatie en Vervangingsopgave van het verouderde (weg)areaal. In het bijzonder ligt de focus hierbij op - Viaducten/bruggen - Wegen en fietspaden - Duikers - Instandhouding en onderzoek levensduur van de Zeelandbrug Op basis van de inspecties/onderzoeken en prioritering van eventuele risico's worden de beheerobjecten en de benodigde projecten daarvoor opgenomen in de programmering en meerjaren- onderhoudsplanning.
2025-33	VVD	Bladzijde.12 Groot onderhoud 3.1.2. Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur Actualisatie meerjarenperspectief	Citaat: "We hebben de benodigde onderhoudsbudgetten geactualiseerd. Daaruit blijkt dat het wenselijk is om de reserve groot onderhoud in 2026 aan te vullen met € 3 miljoen, ten laste van de budgettaire ruimte." Hoe komt u tot deze EUR 3 miljoen? Wat zijn de samenstellende delen?	Met de € 3 miljoen wordt voorkomen dat onderhoudsreserve tot onder een te laag niveau daalt. Het is op basis van een meerjarige doorkijk van gepland onderhoud gecombineerd met gestegen kosten (lonen, materialen). Met andere woorden, het is nodig om het noodzakelijk onderhoud en inspecties uit te voeren.
2025-34	ChristenUnie	Bladzijde 13 Gezamenlijke verkeershinderaanpak	Wordt er hierin ook voldoende gekeken naar het samenvallen van werkzaamheden en grote evenementen?	Ja, we nemen zowel werkzaamheden als evenementen waarbij sprake is van mogelijke significante verkeershinder mee in de gezamenlijke Zeeuwse verkeershinderaanpak.
2025-35	ChristenUnie	Bladzijde 14 Grote projecten infrastructuur	Hoe verhoudt het gedeelte Zanddijk zich met ontwikkelingen met betrekking tot uitspraken gemeente Reimerswaal? Is dit traject nog steeds de keuze of wordt er nog een alternatief bekeken?	Voor dit traject is een Statenbesluit genomen en er is geen reden een alternatief te bekijken. De gemeente Reimerswaal ondersteunt dit tracé.
2025-36	BBB	Bladzijde 14 3.1.2 Uitvoeringsorganisaties infrastructuur, Grote projecten, Zanddijk-Molendijk	"De Zanddijk B.V. heeft daarom op verzoek van de Provincie versnellingsopties inclusief verbeteringen in beeld gebracht met de bedoeling om delen van het project naar voren te halen."	De optimalisaties van het plan worden voor de zomer met PS gedeeld. Uiteraard inclusief eventuele gevolgen voor planning en financiën.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

			Wanneer worden deze plannen met PS gedeeld? Inclusief de gevolgen die deze plannen hebben voor de planning en financiën.	
2025-37	PvdD	Bladzijde 15 Kustpact	“In het bestuurlijke overleg van 4 maart 2025 hebben de ondertekenaars van het Kustpact het besluit genomen om het Kustpact, vanwege het succes, met 5 jaar te verlengen.” Aldus Stichting Duinbehoud. Heeft Provincie Zeeland dat besluit ook genomen en ondertekend?	Ja, Provincie Zeeland is bij dit besluit betrokken en heeft hiermee ingestemd. Het voorgenomen besluit is besproken in het Zeeuwse Kustvisie overleg. Ook de Zeeuwse Kustvisiepartners hechten belang aan een voortzetting van de goed werkende samenwerking rondom het Kustpact en zien hiervan de meerwaarde. Momenteel is een nieuwe tekst voor een Kustpact 2026-2030 in voorbereiding. De bestuurlijke ondertekening is voorzien op 1 oktober 2025’.
2025-38	PvdD	Bladzijde 16 Mobiliteitsstrategie	Omroep Zeeland berichtte 18 februari 2025 dat de Provincie Flexvervoer (nu alleen op Schouwen Duiveland) dit jaar nog uitrolt over heel Zeeland. Ik zie dat in de Voorjaarsnota niet terug. Wat is de planning?	Voorzien wordt dat in Noord-Beveland in de loop van juni met de Flex zal worden gestart. Daarna is de volgorde dat Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren, de rest van de Bevelanden en Tholen volgen. Voorzien wordt dat aan het einde van het eerste kwartaal volgend jaar de Flex overal operationeel is. Startdata in verschillende regio’s worden gecommuniceerd op het moment dat de randvoorwaarden (o.a. afspraken met vervoerders en vervoercentrale) voldoende zekerheid biedt om het kwalitatief goed te kunnen opstarten.
2025-39	BBB	Bladzijde 16 MZR	Wanneer is de gezamenlijke propositie van Rijk en Provincie te verwachten ten aanzien van de MZR?	Aangezien we hebben afgesproken samen op te trekken met het Rijk in het aanbieden van de propositie, zijn we nog bezig deze planning af te stemmen. Naar verwachting kan de propositie in het najaar worden aangeboden.
2025-40	D66 Zeeland	Bladzijde 16	Is de hogere deelnemersbijdrage procentueel volledig eerlijk verdeeld over alle deelnemers van de RUD? Of betalen wij relatief meer geld voor deze huisvesting?	Wij dragen bij op grond van de bepalingen van de ‘bijdrageverordening RUD Zeeland’ De bijdrage is gerelateerd aan het provinciale aandeel in het inrichtingenbestand.
2025-41	SGP	Bladzijde 16 Actieprogramma Binnenvaart	Dit jaar is het jaar van de uitvoering van het actieprogramma. Graag nadere toelichting van de genomen stappen en de huidige stand van zaken.	In 2025 geven we via de volgende acties uitvoering aan het actieprogramma binnenvaart Zeeland: 1. Creëren van draagvlak bij Zeeuwse gemeenten voor onderlinge samenwerking. Op 3 april 2025 is de eerste werksessie binnenvaart voor beleidsmedewerkers en havenmeesters van Zeeuwse gemeenten georganiseerd. Vanuit de provincie wordt voor de Zeeuwse binnenhavens het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Binnenhavens gefaciliteerd. Een volgende werksessie rondom digitalisering wordt voorbereid voor september.

				2. Verbetering communicatie met de binnenvaartbranche: een structureel Zeeuws binnenhavenoverleg met de gemeenten, Koninklijke Binnenvaart Nederland, Algemeene Schippers Vereniging en de Provincie is opgericht en komt in juni voor het eerst bijeen. In december wordt wederom de Zeeuwse binnenvaartdag georganiseerd. 3. Ligplaats- en wachtplaatsproblematiek: We voeren gesprekken met gemeenten over behoud en mogelijke uitbreiding van ligplaatsen. Gezamenlijk bepalen we wat nodig is om in 2026 minimaal 2 locaties als extra ligplaatsen geschikt te kunnen maken. Voor het Kanaal door Walcheren is er een variantenstudie gemaakt voor het creëren van een tweede ligplaats aan de Edisonkade. 4. Digitalisering binnenvaart: er wordt een eenvoudig data-platform ("Startpagina") met alle apps voor de binnenvaart in Zeeland ontwikkeld. Een eerste ontwerp is gemaakt en wordt medio 2025 in gebruik genomen. Met het nautisch data-team van RWS (vaarweginformatie.nl) en deelname aan het programma Digitale Infrastructuur Logistiek van de Goederenvervoercorridors wordt gewerkt aan nationale (door)ontwikkeling. Mogelijk dat daarbij het kanaal door Walcheren als pilotgebied kan dienen. 5. Energietransitie binnenvaart: om 3 locaties met walstroomvoorzieningen te realiseren, inventariseren we bij de gemeenten de mogelijkheden voor de walstroomaansluitingen en zijn we bereid enthousiaste gemeenten daarbij te ondersteunen. Provincie Zeeland heeft inmiddels een walstroomvoorziening gerealiseerd aan de Edisonkade langs het Kanaal door Walcheren en is voornemens 2 extra walstroomvoorzieningen te realiseren bij de Loswal Souburg en bij de sluis Veere (kanaalzijde). Verder zijn we lid geworden van het Walstroomcollectief om uniformiteit voor walstroomkasten na te streven en kunnen Zeeuwse gemeenten inmiddels ook van dit abonnement gebruik maken. Tot slot is bij de Edisonkade door de aanleg van een auto doorsteek in de bestaande haag een verkeersonveilige situatie opgelost; binnenvaartschippers kunnen nu direct de kade op en af en hoeven hiervoor niet langer gebruik te maken van het fietspad.
--	--	--	--	---

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-42	SGP	Bladzijde 14 en 16 Midden-Zeelandroute	De provincie Zeeland heeft met het Rijk afgesproken een gezamenlijke propositie op te stellen voor de Midden-Zeelandroute. Wordt bij het opstellen hiervan nadrukkelijk ook rekening gehouden met de reeds aangenomen motie in de Tweede Kamer (april 2022) om de N57 vanaf Brielle tot de eerste rotonde bij Hellevoetsluis te verbreden tot een vierbaansweg? De verwachting is dat deze verdubbeling binnen enkele jaren gerealiseerd zal worden. Dat heeft impact op het wegennet in Zeeland. De mogelijke realisatie van deze verdubbeling op de N57 heeft immers invloed op het verkeer over de zogenoemde 'Dammenroute' richting de A58 en Terneuzen, dan wel via Zierikzee over de Zeelandbrug en daarna de Deltaweg richting Goes en de A58 en vervolgens de Westerscheldetunnel. Wat vindt GS hiervan? PS Zeeland heeft in meerderheid al in principe gekozen voor verbetering van de Deltaweg (N256). Hoe ziet GS genoemde verbreding van de N57 in relatie tot de N59 vanaf Hellegatsplein – Zierikzee en het vervangen van de Zeelandbrug / verbetering Deltaweg (N256)?	Bekend is dat tussen Zuid-Holland en het Rijk is afgesproken dat de N57 tussen de Nieuweweg en de aansluiting A15 verdubbeld wordt, waarbij deze tussen de Nieuweweg en de Haringvlietdam 2x1 blijft. In de studie voor de Midden-Zeelandroute is aandacht voor het totale netwerk en de ontwikkelingen die daarin spelen. In ons provinciale beleid heeft de Midden-Zeelandroute al sinds 2016 een belangrijkere rol voor het noord-zuid verkeer dan de route via de N57 (dammenroute).
2025-43	D66 Zeeland	Bladzijde 18	Wat is de 'Innovatiecluster Techniek en Veiligheid'? Waarom zit dat niet verwerkt in de financiën voor de regiodeal?	Het ITV, het innovatiecentrum techniek en veiligheid, heeft als doel om ontwikkelen en exploiteren van ontwikkel-, test- en demo locaties in Terneuzen met als focus: een CorrosieLAB, een TechnologieLAB, een Circulair LAB en een Safety Street. Het ITV wordt betaald vanuit de Regio Deal, cofinanciering vanuit de provincie en een gedeelte vanuit initiatiefnemers en ondernemers. De cofinanciering is gereserveerd in de investeringsagenda en deze vragen we op om te onttrekken uit de investeringsagenda conform het bestedingsritme van het initiatief.
2025-44	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 19 Hoofdstuk 3.3 Sociale en Economische Initiatieven	Hoe worden de vroegefasefinanciering en de oprichting van een merkorganisatie afgestemd op sociale en economische doelen?	De Provincie Zeeland zet in op versterking van de Zeeuwse economie en de brede welvaart van de Zeeuwen. Dit betekent een combinatie van: - Het versterken van de innovatiekracht van het Zeeuwse bedrijfsleven met focus op de Zeeuwse economische sectoren. - Het verhogen van het Bruto Regionaal Product. - Voldoende werkgelegenheid én voldoende arbeidsaanbod op alle niveaus (van laaggeschoold tot wetenschappelijk). - Een sterk imago van Zeeland dat ervoor zorgt dat mensen hier graag komen leven werken en ondernemen.

				- Inzetten op de transitie naar een duurzame en circulaire economie. • De vroegefasefinanciering draagt bij aan de doelstelling Innovatie, valorisatie en ontwikkelkracht. Bedrijven moeten innoveren om concurrerend te blijven. Om te kunnen innoveren, hebben ze kennis, technologische infrastructuur en investeringsmiddelen nodig. We ondersteunen bedrijven door deze basisvoorwaarden te bieden zoals innovatiefinanciering; Een financieringsketen met voldoende ondersteuning in alle financieringsfasen: van seed (het geld waarmee een startup de eerste bedrijfsactiviteiten financiert) tot venture capital (durfkapitaal in een latere fase). Dit draagt bij aan versterking van de Zeeuwse economie en de brede welvaart van de Zeeuwen. • De Merkorganisatie Zeeland richt zich op het versterken van het Zeeuwse imago als 'delta van de toekomst' waar innovatieve ontwikkelingen plaatsvinden op het gebied van water, food en energie. Door Zeeland te positioneren als vooruitstrevende regio die een rol van betekenis speelt in Nederland (en de rest van de wereld), wordt Zeeland aantrekkelijker als vestigingsgebied en gebied om in te investeren. Dit imago wordt geladen door merkversterkende initiatieven van innovatieve starters en mkb'ers in de etalage te zetten, o.a. via campagnes en het platform zeeland.com. Hierdoor wordt het merk Zeeland versterkt en de starters en mkb'ers geholpen in het naar buiten brengen van hun innovaties.
2025-45	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 19 Hoofdstuk 3.3 Digitale agenda	In het kader van de Digitale Agenda Zeeland: welke aanvullende stappen is de provincie bereid te nemen om de uitrol van glasvezelinfrastructuur in het buitengebied te versnellen en zo digitale ongelijkheid binnen Zeeland te verkleinen?	De markt heeft de uitrol van glasvezel in Zeeuwse buitengebieden opgepakt en is reeds geruime tijd bezig dit te realiseren. Het aantal Zeeuwen dat toegang krijgt tot glasvezel groeit elke dag en de inwoners van de Provincie Zeeland kunnen daardoor gebruik maken van een toekomstbestendige digitale infrastructuur. Zeeuws Vlaanderen is in de realisatie fase en op de Bevelanden zijn projecten in voorbereiding. Schouwen, Tholen, Noord-Beveland en Walcheren zullen komende periode opgestart worden.

				Aanvullende actie van de overheid is op dit moment dan ook niet nodig. We hebben regelmatig contact met marktpartijen en volgen op die manier de voortgang op deze projecten.
2025-46	VVD	Bladzijde 19 Regiodeal 6de tranche	Wat is het tijdpad van deze regiodeal en wordt dit een regiodeal voor een bepaald gebied in Zeeland of meer algemeen op thema's?	Deze Regio Deal richt zich via de thema's Mensen, Ruimte en Vitaliteit op het tegengaan van een spiraal van verschraling in Zeeuws-Vlaanderen en Zeeland. De projecten die geselecteerd worden slaan daarom zowel neer in Zeeuws-Vlaanderen als in de rest van Zeeland. Na afronding van de schrijffase in oktober zal de Deal ingaan en waarschijnlijk een looptijd van vier jaar kennen.
2025-47	SGP	Bladzijde 19 Onderwijs	In Zeeland hebben we al een aantal jaren Campus Zeeland, waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheden samenwerken. Toch vraagt deze snel veranderende samenleving om herinrichten van sommige opleidingen, professionalisering en nieuwe huisvesting. "Afspraken hierover kunnen met steun van overheden gemaakt worden in een breed regionaal arbeidsmarktpact, zoals minister Bruins dat ook landelijk tussen beroepsonderwijs, sociale partners en overheden wil afsluiten. Zo'n pact kan de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt sterk verbeteren, mits rekening gehouden wordt met het specifieke karakter van onze regio". Aldus Hendrik-Jan van Arentthals, voorzitter College van Bestuur van Scalda in een opiniebijdrage in de PZC van vrijdag 2 mei 2025. Hoe denkt GS over het afsluiten van zo'n breed regionaal arbeidsmarktpact voor Zeeland?	In Zeeland werken we rondom onderwijs en arbeidsmarkt samen met diverse partijen uit de multiple helix. Hierin is het uitgangspunt dat we vraaggericht werken, gericht op de vraag vanuit het bedrijfsleven en maatschappelijk veld. Er zijn diverse sectorale pacten in de regio, zoals het Hospitality Pact. Als er behoefte is aan een breed regionaal arbeidsmarktpact, zullen we daar het gesprek over aangaan en indien passend vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid daar een bijdrage aan leveren.
2025-48	SGP	Bladzijde 21 Museumbeleid	Op vrijdag 10 januari 2025 organiseerde de SGP-Statenfractie een museumontbijt. Bij dit ontbijt waren vele Zeeuwse Statenfracties aanwezig. Eén van de aanbevelingen, die als opbrengst uit de gespreksronden kwam, luidde: in hoeverre kunnen de grote themamusea de kleinere musea ondersteunen? De provincie kan en moet hierin een belangrijke rol spelen. Denk aan: structurele financiering en professionele ondersteuning. Duidelijke beleidslijnen zijn van groot belang om de Zeeuwse musea toekomstbestendig te maken. Welke stappen zijn reeds hiertoe gezet door GS?	Naast de input dat opgehaald is tijdens het museumontbijt zijn er de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met alle themamusea, en de Vereniging Zeeuwse Musea. Daarnaast is er een enquête uitgezet in het veld om behoeften en wensen op te halen. Op basis van deze input wordt er voor het zomerreces een concretiseringsbesluit genomen over het museumbeleid. Dit in verband met de besluitvorming rondom de middelen in de Voorjaarsnota voor musea.
2025-49	SGP	Bladzijde 21 Religieus erfgoed	De SGP is van mening dat in de Zeeuwse samenleving volop expertise aanwezig is. Bijvoorbeeld op het gebied van beeldbepalende monumentale kerkgebouwen. De SGP is van mening dat we moeten streven naar een professionele	De Stichting Oude Zeeuwse Kerken (SOZK) krijgt op dit moment hulp van de provincie om zich verder te ontwikkelen tot een professionele organisatie. Samen met hen zijn we op werkbezoek geweest bij de Stichting Groninger Kerken. De Provincie denkt mee

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

			organisatie naar het voorbeeld van de st. Oude Groninger Kerken. En dat we moeten streven naar een POM-status (Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud) voor de stichting Oude Zeeuwse Kerken? Zijn er al concrete stappen hiertoe gezet? Zo ja, welke?	hoe ze de ontwikkeling richting een professionele organisatie kunnen maken. Ook is er voor dit jaar geld gereserveerd dat de SOZK kan aanvragen. Dit geld is bedoeld om de professionalisering van de stichting verder mogelijk te maken.
2025-50	PvdD	Bladzijde 21	Wordt in de kwaliteitsimpuls erfgoed ook natuurlijk erfgoed meegenomen? Zo ja, heeft u daar voorbeelden van?	Tot op heden hebben zich geen initiatieven gemeld voor natuurlijk, danwel groen erfgoed. Dit is ook een onderwerp dat aan bod komt vanuit Natuur- en Landschapsbeleving. Ook partijen als Stichting landschapsbeheer Zeeland en Stichting Het Zeeuwse Landschap pakken een rol als het gaat om groen erfgoed, zij worden ondersteund door de provincie.
2025-51	BBB	Bladzijde 21 uitvoering cultuur en erfgoed	Er wordt geld beschikbaar gesteld aan het Zeeuws Museum. Maar wat is de stand van zaken omtrent de subsidies aan alle andere culturele instellingen en erfgoed organisaties? Is er al zicht op duidelijkheid voor alle overige subsidies? Is met alle indieners van zienswijzen gesprekken gevoerd?	Tot en met dit jaar blijft alles ongewijzigd, daarmee kunnen organisaties die in het verleden (structureel) subsidie hebben ontvangen ook dit jaar rekenen op subsidie. Er zijn verder gesprekken gevoerd met verschillende erfgoedorganisaties om te werken aan een nieuwe subsidieregeling die beter aansluit bij de uitvoeringsagenda en die toegankelijk is voor alle erfgoedvrijwilligersorganisaties. Door het uitzetten van een enquête onderzoeken we hoe we het beste een nieuwe regeling kunnen laten aansluiten bij de behoefte die er is. Met alle culturele organisaties die een zienswijze hebben ingediend, is een gesprek gevoerd. Momenteel staat de nieuwe regeling voor Kunsten en festivals open. In het najaar zal duidelijk zijn welke organisaties een subsidie toegekend krijgen.
2025-52	BBB	Bladzijde 22 3.4.2 Energie en klimaat, Zandsuppletie	Kan het ook zo zijn dat er juist op andere plekken zandplaten of schorren en slikken ontstaan? Zo nee waarom niet?	Zandplaten, slikken en schorren (kunnen) ontstaan in gebieden met de juiste abiotische omstandigheden die vorming hiervan toestaat. Dat wil zeggen: gebieden met de juiste opbouwende en afbrekende krachten én de aanwezigheid van sediment.
2025-53	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 22 Hoofdstuk 3.4 Energietransitie en Klimaat	Welke specifieke maatregelen worden genomen om de zoetwatervoorziening in Zeeland te versterken?	In 2021 is het Zeeuws Deltaplan Zoet Water opgesteld waarin diverse maatregelen zijn opgenomen om de zoetwatervoorziening te versterken. Daarin is een onderscheid te maken tussen drie type maatregelen. Allereerst de zelfvoorzienende maatregelen, waarbij opschaling mogelijk is. De aanleg van waterbassins en regelbare drainage worden vanuit de provincie gestimuleerd door kennis te delen en subsidieregelingen open te stellen. Ten tweede is er een aantal zelfvoorzienende maatregelen, zoals infiltratie in de ondergrond en hergebruik van effluent, waarover nog steeds kennis

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

				wordt opgebouwd om het breder op te zetten in de provincie. De provincie begeleidt hierbij onderzoeks- en pilot projecten, waarmee kennis opgedaan kan worden over de effectiviteit van de technieken en de procedures die erbij komen kijken. Zaak is om ook hier op termijn genoeg kennis op te bouwen, om tot een bredere uitrol van deze maatregelen in de provincie te komen. Als laatste onderzoekt de provincie mogelijkheden voor aanvoer. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen korte termijn maatregelen, zoals de aanvoer vanuit het Bathse Spuikanaal richting Reimerswaal, als lange termijn maatregelen, zoals een lopend onderzoek naar de mogelijkheid van een Zoete Grevelingen.
2025-54	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 24 Hoofdstuk 3.5 Budgettaire Ruimte en Investerings	Hoe wordt de mate van over programmering beheerd en welke risico's zijn hiermee verbonden?	Een risico van overprogrammering in de investeringsagenda kan zijn dat er op een bepaald moment meer projecten bestedingsgereed dan dat er middelen zijn. Een beheersmaatregel is om het beschikbaar stellen van middelen zoveel mogelijk te bundelen. We doen dit op twee momenten in het jaar, via de voor- en najaarsnota. Op deze wijze kan een integrale afweging gemaakt worden om de juiste prioritering te maken. Overigens is historisch gezien het risico beperkt. Vanwege onder andere afhankelijkheden van derden, gebeurt het vaak dat een project iets later om middelen dan vraagt dan aanvankelijk ingeschat. Zodat er voldoende middelen zijn voor projecten die op dat moment wél bestedingsgereed zijn.
2025-55	D66 Zeeland	Bladzijde 25	Over deze zin " Als dit doorgevoerd wordt, heeft het forse impact op de budgettaire ruimte, terwijl we anderzijds per jaareinde overschotten zien op diverse budgetten." Welke impact zou het (ongeveer) hebben? Graag een globale toelichting.	De indexatie begroting 2026 e.v. heeft in het huidige voorstel een impact van € 7,6 miljoen. Als de indexatie van 3% ook op de overige materiële budgetten doorgevoerd zou zijn, was hier nog € 1,6 miljoen bijgekomen.
2025-56	D66 Zeeland	Bladzijde 25	Waarom wordt dit pas nu gewijzigd en niet bij het bespreken van de begroting 2025?	In de voorjaarsnota worden de kaders voor de begroting van het volgende kalenderjaar voorgesteld. In de voorjaarsnota 2025 dus voor de begroting 2026. Daarom geldt het voorstel voor budgetten van 2026 en verder.
2025-57	D66 Zeeland	Bladzijde 25	Hoe verhoudt deze indexering zich met voorgaande periodes? Indien anders: Waarom is het anders dan vorige jaren?	In de voorjaarsnota 2024 is besloten tot een indexatie van 3% van alle materiële budgetten. In de voorjaarsnota's 2019 t/m 2023 ging dit om 1%.

				In de voorbereiding van elke voorjaarsnota maken wij een afweging hoe we de schaarse financiële middelen het beste in kunnen zetten. Een afweging om niet alle budgetten te indexeren betrof de benodigde financiële middelen voor nieuwe vraagstukken in relatie tot de beschikbare middelen én onderbesteding op enkele budgetten in het afgelopen jaar.
2025-58	D66 Zeeland	Bladzijde 25	Welk gevolg heeft het dat wij nu 6,6 miljoen euro begroot hebben voor deze stelpost terwijl de eigenlijke reservering dus hoger zou moeten zijn volgens de CPB-index? Bestaat er een groot risico dat wij moeten bij plussen? Ook rekening houdend met de meerjarige doorwerking van het niet volgen van de CPB-indexering.	Het gevolg is dat een aantal budgetten niet geïndexeerd worden, terwijl er wel sprake is van inflatie. Er kan in de praktijk iets minder besteed worden (in termen van reële koopkracht). We schatten het risico op tekorten als beperkt in, aangezien budgetten met onderliggende verplichtingen en afspraken uitgezonderd zijn en het budgetten betreft waarin afgelopen jaar sprake was van onderbesteding.
2025-59	ChristenUnie	Bladzijde 26 ZEH dividenden	Voldoet de inzet van 10% voor correctie weeffout aan het afwegingskader voor ZEH dividend?	De correctie van de weeffout is hierop een uitzondering. In 2024 is dit besloten door Provinciale Staten. Omdat de herverdeling van het provinciefonds nog niet gereed is en omdat het wegvallen van de weeffoutcorrectie samenhangt met de dividendontvangsten, wordt het voorstel om de weeffoutcorrectie uit het dividend te dekken ook voor het volgende jaar gedaan.
2025-60	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 26 Hoofdstuk 4 26 ZEH dividenden	Vanuit de ZEH dividenden komt er een transitiefonds dat leningen en andere vormen van financiering verstrekt aan het Zeeuwse MKB voor projecten m.b.t. energietransitie. Wordt dit fonds ook opengesteld voor stichtingen en maatschappelijke organisaties?	Het transitiefonds richt zich primair op de verduurzaming van het MKB in Zeeland. Vanuit het fonds worden leningen verstrekt. Voor Stichtingen en maatschappelijke organisaties is DUMAVA subsidie beschikbaar. Dit is bestemd voor Verduurzaming van het Maatschappelijk Vastgoed.
2025-61	VVD	Bladzijde 27 Nieuw financieel en inkoopstelsel	Citaat: "De contracten voor zowel het huidige financieel systeem als het inkoopstelsel lopen binnenkort af en moeten opnieuw aanbesteed worden. In de najaarsnota 2024 is ruimte geboden om een proces van marktverkenning en marktconsultatie in te gaan. Dit proces bevindt zich momenteel in een afrondende fase. Gezien de verwevenheid tussen de inkoopprocessen en de financiële processen, willen we een aanbesteding starten waarbij een combinatie van beide systemen wordt uitgevraagd. In welke mate is sprake van een dubbele besteding met/van de eerdere ruimte of is de nadere ruimte volledig complementair?"	Het huidige aanbestedingstraject is een logische en integrale voortzetting van het eerder gefaciliteerde proces van marktverkenning en marktconsultatie. In die eerdere fase is, mede op basis van inhoudelijke analyse en marktinput, vastgesteld dat een geïntegreerd ERP-systeem de voorkeur heeft boven twee losse systemen. De middelen die destijds zijn ingezet, waren bedoeld om verschillende scenario's te verkennen en vormen daarmee een noodzakelijke basis voor deze vervolgstap. Er is dus geen sprake van dubbele besteding: het budget dat nu wordt aangewend voor de aanbesteding van één ERP-systeem is volledig complementair aan het eerdere budget voor verkenning. De eerdere uitgaven hebben geleid tot onderbouwde

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

				besluitvorming, die de basis vormt voor de huidige geïntegreerde uitvraag.
2025-62	BBB	Bladzijde 29	Het investeringskrediet dat beschikbaar gesteld wordt voor de verduurzaming van gebouwen zal budgettair neutraal zijn is de verwachting, welke aannames zitten achter deze berekening?	Zoals aangegeven wordt de investering van € 1.080.000 afgeschreven over een periode van 30 jaar. Deze investering is gebaseerd op het onderzoek dat is uitgevoerd door onze externe adviseur, in combinatie met onze eigen ervaring met vergelijkbare renovatieprojecten. Voor de berekening zijn gebruikelijke actuele kengetallen gehanteerd, zoals die in de bouwsector worden toegepast. Na de aanbestedingsprocedure zal blijken in hoeverre de gemaakte aannames overeenkomen met de daadwerkelijke kosten.
2025-63	D66 Zeeland	Bladzijde 31	Waarom is het salarisbudget zo fors toegenomen?	Dit is toegelicht in paragraaf 2.3.
2025-64	BBB	Bladzijde 32	Hier wordt het verwachte super dividend vanuit ZEH genoemd, hoe ziet dit super dividend er nu precies uit de komende jaren/ periode?	De laatst beschikbare dividendprognose van ZEH is opgenomen in het ondernemingsplan 2025 van ZEH. Deze is met de GS-brief van 28 januari 2025 met u gedeeld (zaaknummer 552158). Voor 2025 is het voorgestelde dividend € 135 miljoen. Voor 2026 is het verwachte dividend € 175 miljoen en voor 2027 een bedrag van € 155 miljoen. De verwachte dividendbedragen zijn gebaseerd op de elektriciteitsprijzen per 30 juni 2024 voor de jaren 2025 t/m 2027. Het is daarom een inschatting die op basis van definitieve prijzen nog wijzigt.
2025-65	SGP	Bladzijde 36 Recreatieve hotspot Breskens (Visserijmuseum)	Wat is de status van de inrichting visserijmuseum Breskens. Verder wordt in brief 597104 van 26 februari 2025 gesproken over "een subsidie van maximaal € 800.000 voor de inrichting van het museale gedeelte van het nieuwe Viscentrum in Breskens. Deze subsidie heeft een looptijd van 1 januari 2025 tot en met 30 september 2026." Is de genoemde € 37 k in de begroting een resterende bedrag ? Graag nadere duiding. (in jaarstukken 2024 op bladzijde 316 is € 600 k aan subsidie weergegeven)	Er is vorige maand, april 2025, gestart met de bouw van het viscentrum, waarvan het visserijmuseum onderdeel uitmaakt. De provinciale subsidie voor de inrichting daarvan is toegekend. € 600.000,- betreft het voorschot van 75% op een maximale subsidie van € 800.000,-. In 2026 staat de opening van het museum gepland. De looptijd van de subsidie is van 1 januari 2025 tot en met 30 september 2026. Op grond van verslaggevingsvoorschriften moet daarom een deel van de lasten vallen in 2025 en een deel in 2026. In de begroting waren reeds middelen geraamd in beide jaren, maar dit kwam qua bedrag niet helemaal overeen met de verdeling die nu bekend werd. Om ervoor te zorgen dat de begrote lasten per jaarschijf matchen met de gerealiseerde lasten wordt voorgesteld om 37k over te hevelen van 2026 naar 2025.

Beantwoording vragen Voorjaarsnota 2025

2025-66	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 36 Hoofdstuk 3 Schone Lucht Akkoord	Wat zijn de exacte bestedingen van de gereserveerde €319.000 voor het Schone Lucht Akkoord?	Afgelopen jaar zijn diverse acties in kader Uitvoeringsprogramma Kanaal zone op basis van SPUK-SLA in gang gezet, deze zijn nog niet allemaal afgerond of gefactureerd. Daarnaast is het grootste deel van het gereserveerde bedragen bestemd voor aanleg walstroom wat door netcongestie nog niet ten uitvoer is gebracht.
2025-67	PvdA - GroenLinks	Bladzijde 36 Hoofdstuk 3 Schone Lucht Akkoord	Hoe wordt de uitbreiding van het meetnetwerk voor luchtkwaliteit uitgevoerd en welke locaties worden hierbij betrokken?	Op het meetpunt Sluiskil meten we nu meer stoffen dan voorheen (zware metalen, ultrafijn stof). Uitbreiding van het netwerk met meer locaties is niet in voorzien.
2025-68	VVD	Bladzijde 43 080107 Deltawateren	Om welke maatregelen in de Grevelingen en Volkerak Zoommeer gaat dit en wat is de reden van vertraging in de uitvoering?	Oorspronkelijk gaat dit over maatregelen gekoppeld aan een beperkt getij op de Grevelingen en een zout Volkerak-Zoommeer. Door de motie Stoffer uit 2020, het eerder voorgenomen plan voor verzilting van het Volkerak-Zoommeer definitief te schrappen, worden in dat kader geen maatregelen uitgevoerd. Het project Getij Grevelingen wacht op besluitvorming van het rijk. Het benodigde budget voor dit project overschrijdt het beschikbare taakstellende budget fors.